

Lý thuyết Địa lý 10 bài 7: Cấu trúc của Trái Đất - Thạch quyển - Thuyết kiến tạo mảng

A/ Lý thuyết

I/ Cấu trúc của Trái Đất

- Có cấu tạo không đồng nhất.
- Gồm 3 lớp chính:
 - + Vỏ cứng ở bên ngoài.
 - + Bao Manti ở giữa.
 - + Trong cùng là nhân.
- Các lớp khác nhau về độ dày, thể tích, vật chất cấu tạo...

1/ Lớp vỏ Trái Đất

- Vị trí: Ở trên cùng
- Độ dày: 5 – 70km
- Cấu tạo thường có 3 tầng, có cấu tạo vật chất là cứng.
- Tầng trầm tích dày từ 0 – 15km (không liên tục).
- Tầng granit
- Tầng badan
- Có 2 kiểu:
 - + Vỏ lục địa
 - + Vỏ đại dương

2/ Lớp Manti

- Vị trí: dưới vỏ Trái Đất.
- Độ dày: từ 15 km - 2900km. Chiếm: 80% thể tích, 68,5% khối lượng Trái Đất
- Cấu tạo gồm 2 tầng:
 - + Manti trên từ 15 – 700km, ở trạng thái quán tính dẻo
 - + Manti dưới từ 700 – 2900km, có trạng thái rắn.

3/ Nhân Trái Đất

- Vị trí: trong cùng.
- Độ dày khoảng 3470km.
- Cấu tạo gồm 2 lớp:
 - + Nhân ngoài
 - + Nhân trong
- Thành phần chủ yếu là các kim loại nặng như Ni, Fe
 - Là phần cứng bên ngoài cùng của Trái Đất, bao gồm vỏ Trái Đất + phần trên cùng của lớp Manti, có độ dày tới 100km

II/ Thuyết Kiến tạo mảng

- Thuyết kiến tạo mảng là thuyết về hình thành và phân bố lục địa và đại dương

1/ Nội dung thuyết Kiến tạo mảng

- Vỏ trái đất trong quá trình hình thành của nó đã bị biến dạng do các đứt gãy và tách ra thành một số đơn vị kiến tạo. Mỗi đơn vị là một mảng cứng, gọi là các mảng kiến tạo.
- Các mảng không chỉ là những bộ phận lục địa nổi trên bề mặt trái đất mà còn bao gồm cả những bộ phận lớn của đáy đại dương (lục địa chỉ là bộ phận nổi cao nhất trên mảng kiến tạo).

- Các mảng kiến tạo nhẹ, nổi trên một lớp vật chất quán đẻo, thuộc phần trên của lớp Manti. Chúng không đứng yên mà dịch chuyển trên lớp quán đẻo này do hoạt động của các dòng đối lưu vật chất quán đẻo, có nhiệt độ cao trong tầng Manti trên, nằm ngang dưới thạch quyển.

- Trong khi dịch chuyển, các mảng kiến tạo có thể có nhiều cách tiếp xúc.

2/ Vỏ Trái Đất gồm có các đơn vị kiến tạo mảng tạo thành

- Thạch quyển được cấu tạo bởi 7 mảng kiến tạo lớn.

- Bảy mảng kiến tạo lớn là: (Thái Bình Dương; Ấn Độ - Ôxtrâyliia; Âu - Á; Phi; Bắc Mỹ; Nam Mỹ; Nam Cực)

3/ Các mảng kiến tạo luôn dịch chuyển trên lớp vật chất quán đẻo của Manti trên

a/ Tiếp xúc tách dần: Khi hai mảng tách xa nhau, ở các vết nứt tách dần, magma sẽ phun trào lên, tạo thành các dãy núi ngầm, kèm theo hiện tượng động đất, núi lửa...

b/ Tiếp xúc dồn nén: Khi hai mảng lục địa xô vào nhau, chỗ tiếp xúc bị nén ép, dồn lại và nhô lên (mảng nọ xô chồm hoặc luồn xuống dưới mảng kia), hình thành các dãy núi, sinh ra động đất, núi lửa,...

c/ Tiếp xúc trượt ngang: Đứt gãy dọc theo đường tiếp xúc.

B/ Trắc nghiệm

Câu 1: Lớp vỏ Trái Đất có độ dày là

- A. Từ 5 đến 60km
- B. Từ 5 đến 50km
- C. Từ 5 đến 70km
- D. Từ 5 đến 80km

Câu 2: Trái đất gồm 3 lớp, từ ngoài vào trong bao gồm

- A. Lớp vỏ trái đất, lớp Manti trên, lớp nhân trong.
- B. Lớp vỏ trái đất, lớp Manti, lớp nhân trong.
- C. Lớp nhân trong, lớp Manti, lớp vỏ lục địa.

D. Lớp Manti, lớp vỏ lục địa, lớp nhân.

Câu 3: Thạch quyển bao gồm

- A. Bộ phận vỏ lục địa và vỏ đại dương.
- B. Tầng badan, tầng trầm tích, tầng granit.
- C. Phần trên của lớp manti và lớp vỏ trái đất.
- D. Lớp vỏ trái đất.

Câu 4: Vật chất ở nhân trái đất có đặc điểm

- A. Là những chất khí có tính phóng xạ cao.
- B. Là những phi kim loại có tính cơ động cao.
- C. Là những kim loại nhẹ, vật chất ở trạng thái hạt.
- D. Là những kim loại nặng nhân ngoài vật chất ở trạng thái lỏng, nhân trong vật chất ở trạng thái rắn.

Câu 5: So với vỏ lục địa thì vỏ đại dương có

- A. Độ dày lớn hơn, không có tầng granit.
- B. Độ dày nhỏ hơn, có tầng granit.
- C. Độ dày lớn hơn, có tầng granit.
- D. Độ dày nhỏ hơn, không có tầng granit.

Câu	1	2	3	4	5
Đáp án	C	B	C	D	D

Mời bạn đọc tham khảo thêm nhiều tài liệu ôn tập Địa lý lớp 10 khác như:

Trắc nghiệm Địa lý 10: <https://vndoc.com/trac-nghiem-dia-ly-10>

Giải bài tập Địa Lý 10: <https://vndoc.com/giai-bai-tap-dia-ly-10>